

(NE)DISKRIMINĀCIJAS BIĻETENS 2026. gada jūlijs

Labklājības ministrijas (LM) [kampanjas "Nolaid sliekšni" pieredzes telts šovasar no 11. jūlija līdz 15. augustam ir klāt sešos pasākumos Latvijā](#), apmeklētājiem piedāvājot piedalīties sajūtu stacijās, izmēģināt virtuālās realitātes pieredzi, atbildēt uz testa jautājumiem par aizspriedumiem un saņemt informāciju par diskriminācijas atpazīšanu. Pieredzes telts aktivitātes paredzētas, lai **palīdzētu izprast šķēršļus, ar kuriem cilvēki ar invaliditāti saskaras ikdienā**.

Pieredzes telts 11. jūlijā bija pieejama Liepājas Jūras svētkos Jūrmalas parkā, 18. jūlijā – Tukuma parka svētkos Pilsētas parkā, 25. jūlijā – Valmieras pilsētas svētkos Vecpuišu parkā, 1. augustā – Rīgas Kreisā krasta svētkos Uzvaras parkā, 12. augustā tā darbosies jauniešu iespēju festivālā "Kopums" Olimpiskajā centrā "Rēzekne" un 15. augustā – Jēkabpils pilsētas svētkos Kena parkā.

[Neapzinātu diskrimināciju pret cilvēkiem ar invaliditāti](#) Latvijā bieži rada pieņēmumi par cilvēka spējām vai vajadzībām, nevis atklāta nevēlēšanās palīdzēt vai nodrošināt pakalpojumu, informācijā medijiem norāda Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons".

Apvienības vadītājs Ivars Balodis uzsver, ka neapzināta diskriminācija pakalpojumu pieejamībā visbiežāk izpaužas trīs veidos – pieņēmumos par cilvēka spējām, nepietiekami piekļūstamā vidē, kuras uzlabošanai realitātē, viņaprāt, nekas netiek darīts, un formāli vienādā attieksmē pret visiem klientiem, kas praksē ne vienmēr nodrošina vienlīdzīgas iespējas.

Sabiedrības integrācijas fonda padome [apstiprinājusi 25 projektus senioru skolu pasākumiem](#). Projektu mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem vecumā no 65 gadiem iespējas iesaistīties neformālās izglītības un mūžizglītības aktivitātēs, pilnveidojot digitālās, finanšu un veselības prātības prasmes, kā arī stiprināt sociālo līdzdalību un aktīvu dzīvesveidu. Kā norāda labklājības ministrs Reinis Uzulnieks, **senioru skolu programma liek pamatu senioru skolu tīkla izveidei visā Latvijā**.

Konkursā tika saņemti 77 projektu pieteikumi par kopējo summu vairāk nekā 3,1 milj. eiro, kas gandrīz trīs reizes pārsniedza pieejamo finansējumu. Atbalstu saņēma 25 augstāk novērtētie projekti – pa pieciem katrā Latvijas plānošanas reģionā.

Tā kā konkursā iesniegts ievērojami vairāk pieteikumu par pieejamo summu, Labklājības ministrija (LM) [rosinājusi 65 688 eiro no ģimenes funkcionalitātes stiprināšanas pasākuma pārdalīt senioru skolu atbalsta programmai](#).

Programmu finansē Eiropas Sociālais fonds Plus un valsts budžets LM īstenotajā projektā "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai".

15. jūlijā Jelgavas NVO namā Jelgavā norisinājās [senioru skolu tīklošanās pasākums un konference "Sudraba valsts: senioru skolas no vietējām iniciatīvām līdz valsts mēroga tīklam"](#). Pasākumu rīkoja Latvijas Trešās paaudzes universitāšu asociācija, kas nodrošina platformu senioru dzīves kvalitātes un sociālās labklājības uzlabošanai un veicina senioru mūžizglītību, pilsonisko līdzdalību un starppaaudžu sadarbību.

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija ["Sustento" izstrādājusi praktiskus informatīvos materiālus](#) cilvēku ar invaliditāti drošībai krīzes situācijās.

Bukletā "Drošībā ikviens" skaidrots, kā sagatavot individuālu krīzes plānu un rīkoties situācijās, kad nav pieejama elektrība, internets, ūdens vai apkure, kā arī gadījumos, kad palīdzības saņemšana aizkavējas. Tajā sniegti ieteikumi par drošas vietas izvēli, nepieciešamo lietu sagatavošanu, uzticamas informācijas iegūšanu un palīdzības lūgšanu. Izstrādāta arī [individuālā drošības karte](#), kurā cilvēks var norādīt informāciju par savu veselības stāvokli, medikamentiem, medicīniskajām ierīcēm un kontaktpersonām. Šī informācija var palīdzēt operatīvajiem dienestiem ārkārtas situācijās.

Materiāli ir pieejami "Sustento" tīmekļvietnē, kā arī prezentēti semināros Liepājā, Rīgā un Daugavpilī. Tie tapuši projektā "Drošībā ikviens: leklājuša civilās aizsardzības sistēma valstī un pašvaldībās".

9. jūlijā Latvijas Republikas [tiesībsardze Karina Palkova un tiesībsardzes vietniece Laura Šāberte tikās ar Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas](#) vadību un darbiniekiem, lai informētu par pacientu tiesību ievērošanas, profesionālas un cieņpilnas komunikācijas nozīmību, kā arī diskriminācijas risku novēršanu veselības aprūpē. Tikšanās laikā tiesībsardze skaidroja slimnīcas darbiniekiem, **kā atpazīt diskrimināciju veselības aprūpē**, kā to nošķirt no tiesiski pamatotas atšķirīgas attieksmes un kādos gadījumos atšķirīga attieksme ir pieļaujama.

[Valmieras teātra festivāla, kas norisināsies no 7. līdz 9. augustam](#), programmā **ikvienai izrādei ir norādes par piekļūstamību** – telpu un to piekļuves apraksts, informācija par invalīdu autostāvvietu, piekļūstamām tualetēm un iespēju apmeklēt pasākumu ar suni pavadoni. Dažās izrādēs būs pieejami subtitri.

Programmā ir iekļauta [izrāde, kas meklē valodu](#), kurā saprasties visiem – līdz ar citām saziņas formām iesaistot arī zīmju valodu.

Ekonomikas un kultūras augstskola sadarbībā ar Latvijas Nedzirdīgo savienību [izveidojusi 100 video latviešu zīmju valodā](#), kuros skaidroti zaļās uzņēmējdarbības principi un sniegtas praktiskas zināšanas par to nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem.

Video aptver tēmas no ilgtspējas pamatprincipiem un aprites ekonomikas līdz biznesa ideju attīstīšanai, finansējuma piesaistei un digitālo rīku izmantošanai. Plānots, ka video materiāli būs publiski pieejami un izmantojami izglītības iestādēs, nevalstiskajās organizācijās un pašmācībā. Video ne tikai sniedz zināšanas par uzņēmējdarbību, bet arī dod **iespēju nedzirdīgiem cilvēkiem Latvijā aktīvāk iesaistīties ekonomiskajos procesos** un attīstīt savas biznesa idejas. Projektā izstrādātie video ir arī ieguldījums latviešu zīmju valodas attīstībā.

Materiāli izveidoti Eiropas Savienības izglītības programmas "Erasmus+" projektā "GreenEntre4Deaf", kura mērķis ir attīstīt iekļaujošus mācību risinājumus zaļajā uzņēmējdarbībā.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldība [atkārtoti izsludināja iepirkumu par objektu pielāgošanu civilās aizsardzības vajadzībām](#). Projekta laikā paredzēts pārbūvēt vai atjaunot telpas, pielāgojot tās cilvēku aizsardzībai katastrofas, militāra iebrukuma vai kara gadījumā. III kategorijas patvertnes paredzētas, lai mazinātu ārēja sprādziena triecienviļņa un šķembu radīto apdraudējumu.

Pielāgojot telpas, tiks ņemtas vērā arī **cilvēku ar kustību traucējumiem vajadzības**, nodrošinot iespēju patvertnēs iekļūt patstāvīgi vai ar citu personu palīdzību.

Daugavpilī par 243 560 eiro [11 mājokļos uzlabota vides piekļūstamība cilvēkiem ar invaliditāti](#). Projekta laikā viena privātmāja un desmit dzīvokļi **pielāgoti cilvēkiem ar kustību traucējumiem**, lai uzlabotu viņu ikdienas dzīves apstākļus, piekļuvi pakalpojumiem un nodarbinātības iespējas. Mājokļu vides pieejamības uzlabošanai ierīkoti četri pacelāji, izbūvēti četri pandusi un uzbrauktuves, kā arī sešos mājokļos pielāgotas higiēnas telpas. Pašvaldībā uzsver, ka visi risinājumi īstenoti atbilstoši ergoterapeita ieteikumiem un konkrēto iedzīvotāju vajadzībām. No projekta kopējām izmaksām 201 289 eiro finansēja Eiropas Savienības Atveseļošanas fonds, bet 42 271 eiro nodrošināja valsts budžets.

Dakteri klauni Vidzemes slimnīcā turpmāk regulāri [sniegs emocionālu atbalstu arī vecāka gadagājuma pacientiem](#). Biedrībai "Dr. Klauns" sākot jaunu projektu, viņu vizītes palīdzēs senioriem mazināt vientulības izjūtu un trauksmi, kas nereti rodas slimnīcas vidē, kā arī sniegs emocionālu atbalstu atveseļošanās laikā. Organizācijas dalībnieki izgājuši īpašu mācību programmu, kas pielāgota darbam ar vecāka gadagājuma cilvēkiem.

Digitālās piekļūstamības eksperts Pēteris Jurčenko kopā ar komandu [izstrādājis mākslīgā intelekta rīku "rakstiviegli.lv"](#), kas ļauj pārveidot sarežģītus tekstus vieglajā valodā. Rīks daļēji izmantojams bez maksas – lielāka apjoma darbiem, speciālista (korektora) piesaistei un mērķauditorijas iesaistei ir noteikti izcenojumi.

Izstrādātāji uzsver, ka risinājums varētu būt noderīgs uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un privātpersonām, **uz kurām attiecas pērn pieņemtais Preču un pakalpojumu piekļūstamības likums**. Rīku var izmantot, piemēram, instrukciju un līgumu terminu izskaidrošanai, svešvalodā rakstītu vēstuļu vienkāršošanai vai politisko partiju solījumu pārveidošanai saprotamākā valodā.

Platforma "rakstiviegli.lv" ir turpinājums iniciatīvai "lasiviegli.lv", kurā pieejamas Latvijas politisko partiju priekšvēlēšanu programmas vieglajā valodā. Abu projektu mērķis ir veicināt sabiedrībai saprotamākas un pieejamākas informācijas veidošanu.

Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledža [aicina līdz 21. augustam pieteikties valsts apmaksātām izglītības programmām](#). Koledžā pieejamas profesionālās augstākās izglītības, profesionālās vidējās izglītības, arodizglītības, tālākizglītības un neformālās izglītības programmas dažādās nozarēs. **Lielākā daļa programmu paredzētas personām ar invaliditāti vai funkcionāliem traucējumiem**. Pieteikšanās studiju programmai "Zīmju valodas tulks", kas ir vienīgā šāda programma Latvijā, ir noslēgusies. To par valsts budžeta līdzekļiem var apgūt ikviens kvalificējies interesents.

[Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas ziņojumā](#) par publisko personu tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību 2024.–2025. gadā konstatēts, ka salīdzinājumā ar 2024. gadu ir uzlabojusies situācija vairākās piekļūstamības jomās un **aizvien vairāk vietņu var sekmīgi lietot cilvēki ar redzes un citiem funkcionāliem traucējumiem** – uzzināt attēlos ietvertu informāciju, navigēt vietnēs, viegli izlasīt tekstus utt. Turklāt valsts tīmekļvietņu vienotajā platformā konstatēts mazāk neatbilstību nekā individuāli izstrādātajās. Vienlaikus ziņojums norāda uz strukturāliem trūkumiem, kuru novēršana prasa izmaiņas tīmekļvietņu izstrādes procesā, – digitālā piekļūstamība ir vieglāk nodrošināma, ja par to domā jau digitālā risinājuma izstrādes sākumā.

Labākos rezultātus starp visām pārbaudītajām tīmekļvietnēm vienkāršotajā izvērtēšanā uzrādīja Sabiedrības integrācijas fonda platforma "Dazadiba.lv", bet lietotāju testos ar personām ar redzes invaliditāti visi uzdevumi veiksmīgi izpildīti Centrālās vēlēšanu komisijas tīmekļvietnē "cvk.lv".

Baltijas bērnu fonds (Zviedrija) [aicina jauniešus ar dzirdes traucējumiem līdz 15. augustam pieteikties dalībai 2026./2027. studiju gada stipendiju konkursā](#). Stipendijām var pieteikties jaunieši ar vidēji smagiem vai smagākiem dzirdes traucējumiem, kuri plāno studēt vai turpināt studijas kādā no Latvijas augstākās izglītības iestādēm. Stipendijas paredzētas studiju maksas un citu ar studijām saistīto izdevumu segšanai.

1. jūlijā publicēti [Eiropas Parlamenta pavasara Eiropabarometra rezultāti](#). Atbildot uz jautājumu, kuras trīs no tālāk norādītajām vērtībām Eiropas Parlamentam vajadzētu aizstāvēt prioritāri, Latvijas iedzīvotāji visbiežāk nosauc mieru (56 %), cilvēktiesības ES un pasaulē (30 %) un runas un domas brīvību (28 %). Arī kopumā ES visbiežāk nosaukts miers (51 %), seko demokrātija (32 %), cilvēktiesības ES un pasaulē un runas un domas brīvība (abas – 22 %).

Vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm Latvijā min 8 % (ES – 14 %), **toleranci un cieņu pret dažādību** sabiedrībā – 8 % (ES – 14 %), **cīņu ar diskrimināciju** un minoritāšu aizstāvību – 7 % (ES – 11 %).

Dublinā no 30. līdz 31. jūlijam notika ES Padomes Īrijas prezidentūras organizēta augsta līmeņa [konference “Bērnu un jauniešu uzklausišana – izaicinājumi sarežģītos apstākļos”](#). Īrijas ES prezidentūra ir apņēmusies stiprināt bērnu un jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā visā Eiropā. Šajā augsta līmeņa konferencē pieaugušie dalībnieki dalījās pieredzē par sadarbību ar bērniem un jauniešiem sarežģītās situācijās, un jaunieši tika konsultēti par digitālo pasauli.